

แนวทางช่วยเหลือลูกค้ารายย่อย เฟส 2

เน้นลดดอกเบี้ยและปรับโครงสร้างหนี้ เพิ่มแรงกดดันต่อผลประกอบการ

ECONOMIC BRIEF

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3872

วันที่ 22 มิถุนายน 2563

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เดินหน้าแพ็คเกจมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 2 ซึ่งจะเน้นดูแลในเรื่อง “ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้บุคคลรายย่อย” ของสถาบันการเงิน ทั้งธนาคารพาณิชย์ SFIs และผู้ประกอบการอนแบงก์ โดยมาตรการระยะที่ 2 ที่มีการเปิดเผยเมื่อวันที่ 19 มิ.ย. 2563 ที่ผ่านมา จะเป็นแนวทางการดูแลลูกค้ารายย่อยที่สถาบันการเงิน¹ ต้องดำเนินการต่อเนื่องจากมาตรการระยะแรกที่กำลังจะทยอยสิ้นสุดลง² เพราะคงต้องยอมรับว่า ณ เวลานี้ ความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ารายย่อย ตลอดจนการฟื้นตัวของกำลังซื้อ/รายได้ของประชาชนทั่วไปยังคงเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด แม้ว่าในช่วงหลายเดือนหลังจากนี้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจบางประเภทอาจจะเริ่มทยอยฟื้นตัวกลับมาได้บ้าง ภายหลังจากคลายล็อกดาวน์ในประเทศ

- **มาตรการเฟส 2 เน้นการ “ลดดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้รายย่อย” ของแบงก์และอนแบงก์** โดยมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายย่อยใน 2 ส่วน ได้แก่ 1. การ “ลดเพดานดอกเบี้ย” สำหรับสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ เริ่มมีผล 1 ส.ค. 2563 และ 2. การ “ลดดอกเบี้ยเพิ่มเติม” สำหรับลูกหนี้สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่ลงทะเบียนเข้าโครงการเพื่อรับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินระหว่าง 1 ก.ค.-31 ธ.ค. 2563

นอกจากนี้มาตรการเฟส 2 ยังเน้นไปที่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างสถาบันการเงินและลูกหนี้ โดยเฉพาะลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อเช่าซื้อ ซึ่งมักจะมีภาระผ่อนต่อเดือนสูงเพื่อให้ลูกหนี้แต่ละรายมีภาระผ่อนต่อเดือนน้อยลง ระยะเวลาผ่อนนานขึ้น และมีความสามารถในการชำระหนี้ที่สอดคล้องกับกระแสรายได้ของตนเองมากขึ้น

สรุปมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ระยะที่ 2

ประเภทสินเชื่อ	เพดานดอกเบี้ย	มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 2
บัตรเครดิต	ใหม่ 16% (เดิม 18%)	*หากแปลงหนี้เป็นสินเชื่อระยะยาว หรือขยายเวลาชำระหนี้ ดอกเบี้ย ไม่เกิน 12% *ลูกหนี้รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3 หมื่นบาท ขยายวงเงินบัตรเป็น 2 เท่าของรายได้ ได้ชั่วคราวถึง 31 ธ.ค. 2564 (เดิม 1.5 เท่า)

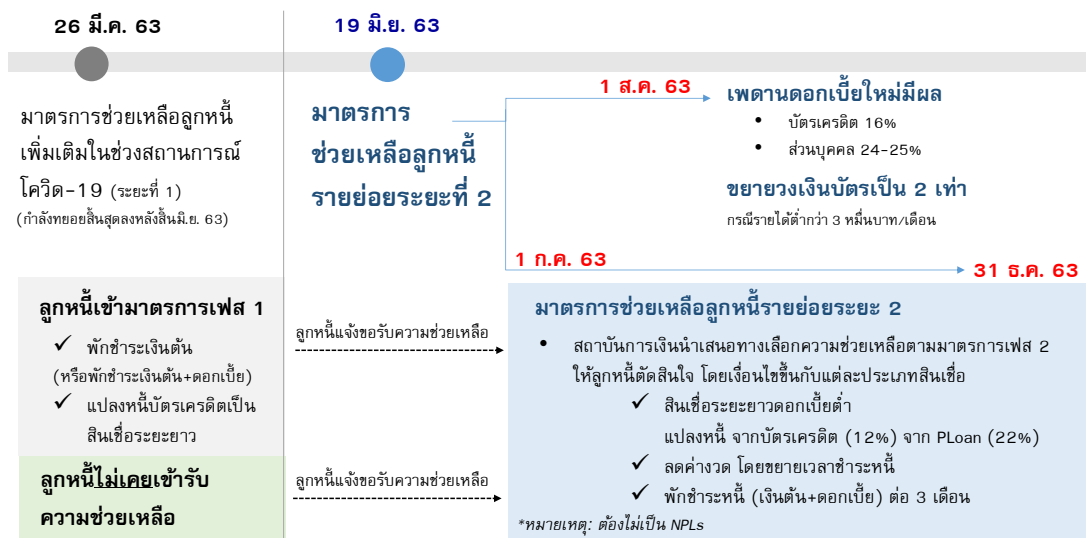
¹ เป็นมาตรการ “ขั้นต่ำ” ที่สถาบันการเงินต้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางช่วยเหลือรายย่อยระยะที่ 2

² ตามประกาศมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติม เมื่อวันที่ 26 มี.ค. 63

ประเภทสินเชื่อ	เพดานดอกเบี้ย	มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 2
สินเชื่อส่วนบุคคล	บัตรเครดิตเงินสด หรือวงเงิน สินเชื่อหมุนเวียน ใหม่ 25% (เดิม 28%)	*ลดภาระผ่อน หรือ *หากแปลงหนี้เป็นสินเชื่อระยะยาว หรือขยายเวลาชำระหนี้ ดอกเบี้ย ไม่เกิน 22% *ลูกหนี้รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3 หมื่นบาท ขยายวงเงินเป็น 2 เท่าของรายได้ ได้ ชั่วคราวถึง 31 ธ.ค. 2564 (เดิม 1.5 เท่า)
	ผ่อนชำระเป็นงวด ใหม่ 25% (เดิม 28%)	*พิจารณาลดค้างวด 30% เป็นอย่างน้อย และปรับดอกเบี้ยเป็น ไม่เกิน 22%
	จำนำทะเบียน ใหม่ 24% (เดิม 28%)	
สินเชื่อเช่าซื้อ	n.a.	*ไม่จำกัดวงเงิน (เดิม มอเตอร์ไซด์ ไม่เกิน 3.5 หมื่นบาท ส่วนรถยนต์ไม่เกิน 2.5 แสนบาท) *เลื่อนชำระค้างวด (ทั้งต้น+ดอกเบี้ย) 3 เดือน หรือ ลดค้างวดโดยขยายระยะเวลาชำระหนี้
สินเชื่อบ้าน	n.a.	*ไม่จำกัดวงเงิน (เดิม ไม่เกิน 3 ล้านบาท) *เลื่อนชำระค้างวด (ทั้งต้น+ดอกเบี้ย) 3 เดือน หรือ *เลื่อนชำระเงินต้น 3 เดือน และดอกเบี้ยตามความเหมาะสม หรือ *ลดค้างวด โดยขยายระยะเวลาชำระหนี้

ที่มา: ธปท. รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- ในมุมมองของลูกหนี้นั้น มาตรการเฟส 2 จะเปิดโอกาสให้ลูกหนี้สามารถเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการลดภาระทางการเงิน และเหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของตน โดยลูกหนี้ที่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ครอบคลุมทั้งลูกหนี้ที่ได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการเดิม และลูกหนี้ที่ไม่เคยเข้าร่วมมาตรการช่วยเหลืออื่นๆ มาก่อน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีเงื่อนไขสำคัญสำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการเฟส 2 ก็คือ จะต้องเป็นลูกหนี้ปกติ ณ วันที่ 1 มี.ค. 2563 (ไม่เป็นลูกหนี้ NPLs หรือค้างชำระหนี้เกิน 3 เดือน) และต้องมีความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ตามภาระหนี้ใหม่ภายใต้มาตรการเฟส 2

ที่มา ธปท. และศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- **ในมุมมองของสถาบันการเงินนั้น** ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การดำเนินการตามแนวทางการช่วยเหลือสำหรับลูกค้ารายย่อยระยะที่ 2 ของรพท. จะเป็นภารกิจเพิ่มเติมของสถาบันการเงินในช่วงครึ่งหลังของปี นอกเหนือไปจากการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนสภาพคล่องกับกลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการ SMEs อย่างไรก็ตาม คงต้องยอมรับว่า การปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายย่อยในส่วนของสินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคลตามแนวทางดังกล่าวจะเพิ่มแรงกดดันให้กับสถาบันการเงิน เพราะมีผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อซึ่งจะเกิดขึ้นตั้งแต่ในงวดไตรมาสที่ 3/2563

สำหรับผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า การปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายย่อยตามมาตรการเฟส 2 จะมีผลกระทบผ่าน 2 ช่องทางต่อรายได้ดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์จะต้องปรับลดอัตราดอกเบี้ยตามเพดานใหม่สำหรับสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่เป็นวงเงินหมุนเวียน และจะต้องปรับลดดอกเบี้ยลงเพิ่มเติมให้กับกลุ่มลูกหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่เข้าร่วมมาตรการเฟส 2 ซึ่งแปลงหนี้เป็นสินเชื่อระยะยาว **โดยในเบื้องต้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ผลกระทบจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้ลูกค้ารายย่อยในช่วงไตรมาสที่ 3/2563 จะอยู่ที่ประมาณ 1,000-2,000 ล้านบาท** หรือคิดเป็นประมาณ 0.8-1.5% ของรายได้ดอกเบี้ยของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในไตรมาส 3/2563

นอกจากนี้ประเด็นที่ต้องติดตามในไตรมาส 3/2563 จะเป็นสถานการณ์ของลูกค้าหนี้ที่ได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการเฟสแรกว่า จะสามารถกลับมาผ่อนชำระหนี้คืนได้มาก-น้อยเพียงใด ทั้งนี้ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ภายใต้อิทธิพลเศรษฐกิจที่ยังไม่ได้ฟื้นตัวกลับมาเป็นปกติ อาจทำให้ลูกหนี้ส่วนใหญ่เลือกที่จะขอขยายเวลาการชำระหนี้ หรือพักชำระหนี้ต่อ ซึ่งตัวแปรดังกล่าวจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ ตลอดจนสถาบันการเงินอื่นๆ ทั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจและนอนแบงก์ ต้องวางแผนเพื่อช่วยเหลือลูกค้า ควบคู่ไปกับการปรับกลยุทธ์เพื่อบรรเทาแรงกดดันต่อผลประกอบการไปในเวลาเดียวกัน

โดยสรุป แม้ระบบธนาคารพาณิชย์จะเผชิญภัยท้าทายต่อเนื่องในช่วงครึ่งหลังของปี 2563 ทั้งจากปัญหาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อสถานะของลูกค้า รวมถึงผลจากเดิหน้ามาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือลูกค้าตามแนวทางของทางการ อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งมีการวางกลยุทธ์/ปรับแผนการทำธุรกิจอย่างรอบคอบ มีการบริหารความเสี่ยงที่ดี ประกอบกับมีฐานเงินกองทุนและเงินสำรองในระดับสูง โดย ณ สิ้นเดือนเม.ย. 2563 ธ.พ. ไทยมีเงินกองทุนทั้งสิ้น 2,616,162 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่ 18.9% ซึ่งนับว่ามีความเข้มแข็งกว่าเกณฑ์เงินกองทุนที่ต้องดำรงขั้นต่ำของรพท. ที่ 11.0% ขณะที่สัดส่วนสำรองที่มีอยู่ต่อ NPLs อยู่ที่ 140% ซึ่งเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงต่างๆ ในระยะที่เหลือของปีได้

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น